

Dette ligger iøvrigt ligefrem i de følgende Paragraphers Indhold, og Bestemmelsen er forsaavidt egentlig ikke nødvendig.

Den, hvem Tjeneste ydes, er i Lovudkastet i Almindelighed benævnt Husbond, men, da denne Benævnelse ikke passer paa et Fruentimmer, som har fæstet Lyendet, er der i denne § 13, hvor første Gang nogen Forpligtelse for Husbonden omtales, tilføjet, at, hvad der i Loven siges om Husbond, gjælder om Enhver, der har fæstet Lyende. Er det et Fruentimmer, kan vel om hende bruges Udtrykket Madmoder, men, foruden at det maaskee ikke ganske passer i alle Tilfælde, bruges det ogsaa om Husbondens Kone, og desuden vilde det blive slående, om overalt skulde bruges begge Benævnelser. En fælles Benævnelse er Hærskab, men denne er neppe brugelig i alle Forhold.

§§ 14—16.

Naar Husbonden nægter at modtage i sin Tjeneste et fæstet Lyende, maa der skielnes mellem, om han har lovlig Grund dertil eller ikke. I sidste Tilfælde bør han, da den, der ikke modtager et Lyende, kan betragtes, som om han paa den første Dag af Tjenestetiden bortviste det, ganske underkastes de samme Betingelser som en Husbond, der uden lovlig Grund bortviser et Lyende, hvorfor ogsaa henvises til Bestemmelsen derom, nemlig § 51, hvorhos han ogsaa bør miste Fæstepengene, hvilket ikke er nævnt i § 51, efterdi det forstaaer sig af sig selv, at Husbonden ialmindelighed ikke med noget Skin af Grund kan fordre Fæstepengene tilbagebetalte af det Lyende, der allerede har tjent ham en vis Tid, om det end derefter kommer bort i Utide.

Hvis Husbonden, førend et fæstet Lyende skal tiltræde Tjenesten hos ham, flytter bort fra det Sted, hvor Tjenesten efter Aftalen skulde tiltrædes, bør han neppe ubetinget behandles som den, der uden lovlig Grund nægter at modtage et Lyende. Vel kan det siges, at Lyendet, naar det til den fastsatte Tid indfinder sig paa anførte Sted, men ikke bliver modtaget, fordi Husbonden er flyttet, har viist, at det fra sin Side har villet opfylde Contracten, og derfor maatte have samme

Ret, som naar det ellers uden egen, men ved Husbondens Skyld mister sin Tjeneste. Men, foruden at dette ofte vilde blive meget haardt for Husbonden, hvis Flytning ved ham utilregnelige Omstændigheder kan være bleven nødvendig, kan Stedet, hvor Tjenesten skal forrettes, ikke ansees for en saa væsentlig Omstændighed ved Lyendecontracten, at dennes forbindende Kraft, naar ingen udtrykkelig Aftale derom var truffen, blev betinget af, at der ikke skete nogen Forandring med Hensyn til samme. Hos hvem Lyendet skal tjene, og paa hvilke Vilkaar, er det, som Lyendet fornemmeligen seer paa, men Stedet har i Almindelighed ingen retlig Interesse for det, og det vilde være i høi Grad ubilligt mod Husbonden, om Lyendet blev løst fra Contracten, naar han under Tjenestetiden forandrede Opholdssted. Forholder dette sig saa, kan Husbonden, om end begge Parter, og altsaa ogsaa Lyendets, Forpligtelser i visse Henseender blive noget forstærkede, efterat Contractens Opfyldelse er paabegyndt, heller ikke, naar han flytter før Tjenestetidens Begyndelse, betragtes som den, der saaledes har misligholdt Contracten, at han skal give Lyendet Erstatning. Da imidlertid Stedet, hvor Tjenesten skal forrettes, ikke altid er Lyendet ligegyldigt, har man troet at maatte give samme Ret til, naar Flytningen skeer til et ikke ganske nærliggende Sted, i hvilken Henseende en vilkaarlig Grændse maa sættes, og her er valgt 6 Mile, ikke at tiltræde Tjenesten og at beholde Fæstepengene. Er Husbonden flyttet til Færøerne, Island, de danske Colonier eller Udlandet, da er derhos indrømmet Lyendet samme Erstatning, som det kan fordre, naar det uden lovlig Grund afvises, da man har troet at maatte tilstaae Lyendet en saadan Ret, om sliq Flytning end foregaaer under Tjenestetiden, jfr. § 48 Nr. 6 og § 49. De anførte Regler antages iøvrigt kun sjældent at komme til Anvendelse, da Parternes gjensidige Interesse som oftest vil lede til en Overenskomst.

Hvis Husbondens Flytning ikke er omtalt ved Lyendecontractens Afslutning, og den foraarsager Lyendet, der gaaer i Tjenesten, Omkostninger, har man anseet det naturligt, at disse erstattes af Husbonden, hvad enten